provincie :: Utrecht

College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

Datum	:	14 november 2011
Uw kenmerk	:	2011MME89
Ons kenmerk	:	8097ED2F
Contactpersoon	:	A. Ruis
E-mail	:	arno.ruis @provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr.	:	2191
Bijlage(n)	:	1

Onderwerp: Concept Visie Recreatie en Toerisme 2020 ter discussie en ter reactie

Voorgestelde behandeling: ter oriënterende bespreking

Geachte dames en heren,

Inleiding
De provincie Utrecht krijgt te maken met verminderde financiële rijksmiddelen en wil aan de hand van het Coalitieakkoord 2011-2015 een duidelijke focus aanbrengen in haar activiteiten en verantwoordelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme. Dit schetst de urgentie van een nieuw visiedocument voor recreatie en toerisme en wel in het perspectief van de gewenste langere ontwikkeling in het kader van Strategie Utrecht 2040. Het bijgevoegde concept dient ter discussie en ter bespreking met externe partners en schetst de belangrijkste strategische opgaven voor de periode tot 2020. Het stuk is inhoudelijk verbonden met andere relevante beleidsdomeinen als landelijk gebied, ruimte, natuur en landschap, mobiliteit, erfgoed, water en milieu. De concept visie beantwoordt de 'wat-vraag' en dient als input voor de toekomstdiscussie met de recreatieschappen. Voor deze toekomstdiscussie is de Startnotitie Toekomst Recreatie op 3 oktober jl. reeds in de commissie MME behandeld..

Aanleiding
De centrale ligging, de aantrekkelijke steden en landschappen en het sterk zijn in kennis en cultuur maken de provincie Utrecht tot een aantrekkelijke regio. Een prettige omgeving om in te wonen en recreëren is natuurlijk niet alleen goed voor de economische ontwikkeling. Het draagt bij aan gezondheid en welzijn van de inwoners. Ze biedt ruimte aan bijna elementaire behoeften: een frisse neus halen, een stukje wandelen of fietsen, spelen en eten, afkoeling in en om het water of genieten van rust en ruimte. Zoals het Coalitieakkoord 2011-2015 aangeeft, gaat het de komende tijd om een evenwicht tussen recreëren, wonen, werken, bereikbaarheid en natuur en landschap. De kerntaken zijn verhoging van de ruimtelijke kwaliteit, economische ontwikkeling, natuur en landschap, bereikbaarheid en cultuurhistorisch erfgoed. Recreatie en toerisme zijn zelfstandige taken, die hun uitwerking vinden in de genoemde kerntaken. Dat vraagt om een duurzame en integrale aanpak van het provinciale beleid en heldere keuzes, waarbij we enerzijds scherp zijn op wat we willen beschermen en anderzijds ruimte bieden voor ontwikkelingen en maatschappelijke initiatieven.

Essentie / samenvatting:
We zien voor de periode tot 2020, in afstemming met onze maatschappelijke partners, de volgende ambitie:

Het aanbod sluit in de toekomst beter aan op de vraag (people)
Het recreatieve aanbod is in 2020 beter toegesneden op de toekomstige vraag van recreanten en bezoekers van binnen en van buiten de provincie. Hierbij kijken we naar de kwantitatieve vraag (dus is

er genoeg aanbod om te voorzien in de vraag van de groeiende bevolking), maar ook naar de kwalitatieve vraag (dus voldoet het aanbod aan de kwaliteitseisen van de consument van de toekomst). Recreatieve ontwikkeling geschiedt in evenwicht met andere belangen, zoals natuur, ruimte en landbouw.

Een efficiënte en effectieve organisatie van het beheer en de exploitatie (profit)
De organiserende partijen van recreatie (publiek en privaat) zijn, ook in de toekomst, op hun taak toegerust en hebben de mogelijkheden om deze uit te voeren. Ook in een situatie waarbij minder sprake zal zijn van overheidsgeld en waarin recreatieondernemers en (semi-)private gebiedsbeheerders meer verantwoordelijkheden hebben om te zorgen voor landschappelijke kwaliteit en mogelijkheden voor de recreant.

Bijdrage aan de duurzame versterking van natuur, landschap en erfgoed (planet)
De toeristisch-recreatieve sector draagt in 2020 in haar bedrijfsvoering bij aan de versterking van kwetsbare natuur, aantrekkelijk landschap en waardevol erfgoed.

Rol provincie nader uit te werken op basis van discussieronde
De onderwerpen waar de provincie zich verantwoordelijk voor blijft voelen, willen wij gerichter aansturen; met duidelijke resultaten en rolverdeling. De provincie ziet zichzelf niet langer als de klassieke subsidieverlener die aan een groot aantal initiatieven een bijdrage verleent. De provincie wil de gewenste ontwikkelingen aanjagen en stimuleren. Daarnaast heeft de provincie een accommoderende taak door ruimte te bieden aan de dynamiek en de behoeften van bezoekers van binnen en buiten de provincie en de ondernemers. Het gaat hier steeds om de uitdaging om in samenspraak met partners maatwerk te leveren en een juist evenwicht te blijven houden tussen maatschappelijke en commerciële taken. In hoofdstuk 3 van de conceptvisie zijn de rollen van de provincie voor dit beleidsdomein in generieke zin omschreven. In de afstemming die we de komende maanden met maatschappelijke instanties willen maken, kan de rol van de provincie per opgave verder worden uitgewerkt.

Inhoudelijke focus
In het algemeen geldt dat de provincie meer focus wil aanbrengen (wat-vraag) voor de inhoudelijke opgaven voor recreatie en toerisme:
- kiezen voor regionale en bovenregionale recreatieve functies (dag- en verblijfsrecreatie, recreatief routenetwerk en overige voorzieningen)
- beheer en ontwikkeling van toeristisch-recreatieve activiteiten voor een breed publiek (met participatiecijfers van rond de 50% van de bevolking), zoals wandelen, fietsen, varen, zwemmen, plaatsgebonden recreatie.

Vier gebiedsgerichte opgaven, één generieke opgave
Op basis van de nieuwe focus en de ontwikkelingen in vraag en aanbod (zie hoofdstuk 2) is het mogelijk de belangrijkste gebiedsgerichte opgaven voor de provincie Utrecht te beschrijven:
1. Realiseren recreatieve hoofdstructuur
2. Accommoderen recreatiedruk
3. Vernieuwing in de natuur
4. Beter beleefbaar maken groenblauwe landschap

Een vijfde generieke strategische opgave is ‘ondersteunen ondernemerschap’. De provincie wil ondernemers een grotere rol geven in het beheer en de exploitatie van het ‘recreatieproduct’. Enerzijds omdat zij beter in staat zijn in te spelen op de toegenomen kwaliteitseisen en op de bestedingsmogelijkheden van de consumenten. Anderzijds omdat traditionele financieringsbronnen voor beheer van natuur en recreatiegebieden afnemen. Ook voor deze generieke opgave zoeken we steeds, afhankelijk van het gebied, naar de meest geschikte partners.

Verbonden met beleidsopgaven AVP, erfgoed, EHS, Voorontwerp PRS
Voor de opgave 'realiseren recreatieve hoofdstructuur' geldt dat we mogelijke Poorten en Toeristische OverstapPunten hebben benoemd. Voor de definitieve bepaling van deze Poorten willen we de komende maanden nadere afstemming zoeken met de verschillende gebiedscommissies en andere partners. Overigens, geldt dat 80%-90% van de aangewezen mogelijke Poorten in lijn is met de ingezette uitvoering in de diverse gebieden. Feitelijk borduren we hiermee voort op de behaalde resultaten uit de Agenda Vitaal Platteland van de laatste jaren, maar voegen we focus toe door de verantwoordelijkheid van de provincie duidelijker te benoemen (in relatie tot bijvoorbeeld lokale functies). De hieraan gekoppelde zoneringsmethodiek ontlast kwetsbare natuur door de clustering van recreatieve functies en wordt opgeschaald van de regio Utrechtse Heuvelrug naar de gehele provincie. Dit versterkt het natuurbeleid van de provincie.
Een ander nieuw element is een sterke fysieke verwevenheid van recreatie en toerisme met erfgoedlocaties, waar we op gerichte locaties het verhaal van de buitenplaatsen, het militair erfoed en de linies willen vertellen. Het beleid van erfgoed wordt zodoende direct vanuit het beleidsdomein recreatie en toerisme versterkt.
Voor de opgave 'vernieuwing in de natuur' willen we in nadere uitwerking op gebiedsgerichte schaal oplossingen zoeken voor de uitdaging om enerzijds natuurwaarden te behouden en waar mogelijk te versterken en anderzijds recht te doen aan de recreatieopgave om meer ruimte tevinden voor kwaliteitsverbetering en/of uitbreiding. Dit vraagt om maatwerk en creativiteit.
Het concept volgt de uitgangspunten voor recreatie zoals verwoord in het Voorontwerp PRS. Zo zoeken we in de opgave 'accommoderen recreatiedruk' naar het oplossen van tekorten in de hiervoor benoemde geledingszones rondom Utrecht en Amersfoort. Verder willen we voor het thema oversteekbaarheid van langzaam verkeer rondom de steden meekoppelen met de infrastructurele projecten in uitvoering vanuit het mobiliteitsbeleid. We benadrukken nadrukkelijk dat hiervoor geen extra middelen beschikbaar zijn. Met oa. Mobiliteit en Landelijk gebied willen we ook graag toe naar het opstellen van integrale mobiliteitsprofielen voor de mogelijke Poorten.

Meetbaar / beoogd beleidseffect
Visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in 2020 in de provincie Utrecht met als doel met partners te werken aan een beter evenwicht tussen aanbod en vraag, efficiënte en effectieve organisatie van recreatiebeheer en -exploitatie én een bijdrage te leveren aan de duurzame versterking van natuur, landschap en erfgoed.

Financiële consequenties
N.v.t.

Vervolgprocedure/voortgang
Het bijgevoegde concept wordt in november en december ter discussie en ter reactie aangeboden aan maatschappelijke instanties als recreatieschappen, gebiedscommissies, gemeenten, uitvoeringspartners, brancheorganisaties, natuurbeheerders, waterschappen. Het concept levert inhoudelijke input die we willen benutten in de samen met gemeenten ingezette toekomstdiscussie over de recreatieschappen (fase 1). Een en ander moet leiden tot vaststelling van een gedragen visie in januari 2012 in GS en vervolgens in PS. Hierna volgt uitwerking van de visie in een uitvoeringsagenda met concrete projecten.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten
De concept Visie Recreatie en Toerisme 2020 oriënterend te bespreken.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, H. Goedhart